

Esse de done ori in septemana: Joi-a si Dominica; era candu va pretinde importanta materieloru, va esi de trei sau de patru ori in septemana.

Pretulu de prenumeratune.

pentru Austria:

pe annu intregu . . . . . 8 fl. v. a.
diuimetate de annu . . . . . 4 fl. v. a.
patrariu . . . . . 2 fl. v. a.

pentru Romania si strainatate:

pe annu intregu . . . . . 12 fl. v. a.
diuimetate de annu . . . . . 6 fl. v. a.

ALBINA

Prenumeratuni se facu la toti dd. corespondinti ai nostri, si de adreptulu la Redactiune Stationsgasse Nr. 1. unde sunt a se adresa si corespondintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea seu speditura; cate vor fi nefrancaete, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

—XXX—

Pentru anuntio si alte comunicatuni de intereru privatu — se respunde cate 7. cr. de linia; repetitile se facu cu pretiu scadutu. Pretulu timbrului cate 80 cr. pentru una data se antecipa.

Pesta, in 10/22 novembre 1871.

Crisea ministeriale din Cislaitania, dupa atate combinatuni si consultatuni cu tote nuansele partit-loru, in fine pare ca e aproape a se resolve, dupa cum se resolu cestunile cele mai importante aici in Austro-Ungaria, adeca prin o noua experimentatiune care nimeni promite durabilitate si stabilitate.

Dupa ce s'a retrasu Kellersperg, carnia nu-i succesa se combine unu programu acceptabilu si se compuna unu nouu cabinetu, veni principele Adolfu Auersperg, si in cateva dile consultandu-se cu deputatii „fidele constitutiunei“, — si ascultandu opiniunile lui Andrássy, despre care se scie ca e pentru o multitudine numai a lesilor si pentru sustinerea de almintrelea a constitutiunei actuale dualistice „cu ori ce pretiu“, — in fine substernu programulu seu monarchului, care se dice ca i-a datu deja aprobatiunea mai nalta, si asia pentru noulu cabinetu ar fi in combinatiune urmato-riele persone: Auersperg, presedinte, — Lasser, interne, Chlumetzky, agronomia, Glaser, justitia, Unger, fora portfoiu, er pentru ministerulu de comerciul si de finantia se cerca inca personele.

In Bucovina, specialu in biserica nostra din aceea frumoasa patria a lui Stefanu celu mare, se prepara in ascunsu — lucruri, pre cari nu le potemu numi de catu in celu mai mare gradu straine si instrainatorie.

Minunatu! De multi ani dlu eppu Hacmanu, ca unelta orba si vile a contrariiloru tierei si chiar ai bisericei, lucra pe mana acestoru contrari, cari — asia se vede, l'au coruptu cu promisiuni magilitorie ambituinei lui personale. Cu ajutorulu Santiei sale se tienu vinctate de guvernulu si se risipescu fondurile religinari, si totu prin ajutorulu Ssale se tiene injugata ortodossia din Bucovina — unu reginu si absolutismu strainu!

Si pentru ca pecatulu in acea frumoasa eparchia se se instalede pre genatuniu inainte, strainii contrari bisericei si natiunei romane, inspirau pecatosului Veteranu ambituinea de a se face Metropolitanu. Intru inceputu era verb'a d'orchiepiscopu si cu unulu ori duoi eppi titulari numai pentru Bucovina; mai apoi cimenii — catu de slabi, se rusinara de lume si se lasara de acestu planu ridiculu.

Veni la Min. culteloru in Cislaitania din Iricek, patronulu si amagitorulu spiritului Hacmanu; si — ce se vedil descocira acum unu nouu planu, inea si mai abnorme: o Metropolia ortodossa pentru Cislaitania, adeca pentru Bucovina, Dalmatia si cei putieni ortodossi voradicii.

Acestu planu n'are alta principala intentiune de catu, d'a feri pre Bucovina de fondurile ei de influintiele ortodossiloru serali si autonomi ai Transilvaniei, speculu, d'a separa pentru totdeun'a premanii Bucovinei de romanii Ardeleni, natieni si Ungureni, er manipularea intraria cu averea cea mare a fondului legitimariu din Bucovina d'a o asecuratiune pentru pururia guvernului nemtiescu din Bucovina!

In desiertu unii patrioti ai Bucovinei starnira din tote poterile la Hohentwiel pentru ca se impedece acea mesura ilegalita sa se se fia ingangiata a impedece, si totusi sub 12/24 sept. a. c. MSA s'acrisa sanctiunundu in principiu acele lucruri.

Dar dlu eppu Hacmanu inca de mai inainte se preingrigise ca acestu miserabilu fetu alu intrigei se nu intempine

vr'o pedeca si greutate din partea consistoriului seu; din care cauza inca pana a afia cineva de acestu planu, Ssa sub varie preteste suspinse de la functiune pre ambii membri romani si fermi in caracteru barbati din consistoriu!! Atata dracia incepe in mim'a unui arhieru-unelta!

Acum ca Iricek, dusimanulu de morte alu romaniloru, s'a dusu pe copca, barbati bisericei si ai natiunei nostre din Bucovina trebuie toti din tote partile se se impulpe si se proteste cu tota energia in contra unui jugu nedemnu si ne-canonicu ce este se se croiesca bisericei romane din Bucovina.

Din Romania putiene avemu de insemnatu; Camera reprezentativa in fine s'a completatu si acuma si-a inceputu lucrarile sale, inainte de tote votandu la mesagiulu domnitorului o adresa catu se pote de loiala guvernului si „cu devotamentu catra tronul si dinastia.“

Cestiunea cailoru ferate din Romania pare ca a intratu deja in stadiulu solutiunei ei finali; a neme aflamu ca detentorii de obligatiuni s'au formatu in comitetu de actionari, si depunendu-si obligatiunile lor, in valora de preste 125 mil de franci, la Banc'a de scomptu si la Bleichroder in Berlinu, au avisatu deja guvernulu Romaniei, ca vreu se intre in negociatuni pentru realizarea unei nove concessiuni de cale ferata, — si aceste negociatuni au si efecutu formularea unui proiectu de concessiune, despre care o scire mai recente de la Bucuresti ni spune cu positivitatie, ca in principiu este primitu de majoritatea Camerei reprezentative, — apoi din partea senatului nici ca mai pote fi vr'o indoiela.

Partia opositiunale inea ne mai avendu nici o incredere in straini, cari pentru Romania s'au descreditatu cu deplinatate, din principiu combate tote intreprinderile strainiloru, de aceea acuma la a 11-a ora vedemu ca si in Romania s'a decepatu spiritulu de asociatiune si intreprindere, despre care mai inainte nici vorba nu se facea.

Asia cu cea mai placuta surprindere vedemu discutandu-se in unele foi din Bucuresti urmatuora propunere patriotica a diariului „Columna lui Traianu,“ care suna astfelu:

„Comerciatii, industriasi, capitalistii romani de prin districte, in intelegere cu autoritatile comunale locale, se se grabesca a face intruniri, consultandu-se cu totii si constituindu-se in mici companie partiale, cari se cera apoi, sub garanti'a Statului romanu, concessiunarea diferiteloru sectiuni ale cailoru ferate, remase nefacute seu neispravite de catra Stroussberg.“

In curendu vomu vedea deca Camera Romaniei va fi atatu de prudenste si patriotica, pentru ca se scie asecuratiune interesele Romaniei contra nesatiosiloru intreprinditori straini si alti cavaleri de industria, cari mereu exploateadia si storcu veniturile mari ale statului romanu.

In catro se mergemu?!

De unu timpu in ceci se pote observatiune si o ametiela extraordinaria — in tote partile locuite de romani, atatu in tierele si provinciile de sub sceptorulu austro-ungaru, catu si in Romania libera.

Asemene confusiune si ametiela periodicea in vietia nostra politica-natiunale am observatu deja mai adese ori, dar totdeun'a am potutu vedea, ca acesta confusiune numai atata timpu aro se tienu, pe catu ne-am uitatu de adeveratele nostre interese natiunale, si pe catu timpu am mersu orbisiu — desi cu buna credintia pote — dupa promisiunile efemere si amagitorie ale contrariiloru nostri.

Indata ce am statu pe locu, indata ce

am cugetatu cu deplina seriositate, si orientandu-ne a sup'a situatiunei in carea am ajunsu, — cu unu cuventu, devenindu noi erasi la cunoscintia adeverului, la cunoscintia adeveratelor nostre interese, numai decatu a peritu intruneculu, a peritu ametiela si confusiunea inspaimantatoria, — si la momentu ne-am intorsu erasi la calea de mai nainte, ce ni-a ardat'o si prescrio sentiulu necesitatie de a traia, de a traia pentru noi, ca natiune, prin propriiele nostre sacrificia, fora de cari nu pote fi existinta, — nu pote fi vietia.

Pre scurtu, — trebuie se recunoscemu ca numai atunci suntemu in confusiune, candu nu mai suntemu in stare, seu nu mai vomu se ni cunoscemu — adeveratele nostre interese, pentru a caroru realizare firesce, se receru sacrificia mari, — si mai bucorosu sacrificiulu si interese, si consciintia, si convictiune, numai ca se potemu ave — unu traiu mai usioru, care la totu momentulu si la totu pasulu ni se ofere din partea acoloru ce vreu se dispuna de noi pentru sine, — cari ne exploateadia si necontentitu lucra contra intereselor nostre natiunale, adeca vitali.

Cine va primi unu favoru personale din mana celoru ce ne ataca meru in drepturile nostre cele mai sante, in drepturile nealenebilitate de existinta, — acela nu pote pretinde ca se lupta pentru existinta si onora natiunei sale.

Cine se va asociatiune cu aceia ce mereu ne insulta si persecuta pentru ca ni iubimu natiunaltatea, precum si-o iubescu si ei pe a loru, — cari ne tacadia de criminali pentru aceea, ce la ei — e virtute: acela nu pote dice ca s'a insocitu cu amiculi nostri pentru binele nostru.

Cine va ave curagiulu se ne indemne ca se ni aplecamu capulu neamiciloru nostri de principia si tendintie, — si se ni subscriemu noi insine sentintia de necapabilitate de vietia propria, numai pentru ca se potemu vegeta — din gratia celoru ce nu ne potu suferi langa sine si cu sine, de catu selavi supusi scopuriloru lor: acela nu se pote numi romanu adeveratu.

Cine se va lapoda de natiune, ca atare, de mana sa dulce si naturale, carea dupa legea firei numai sie-si la potutu nasce, — se va lapoda pentru ca se se inhamedie la carulu de victoria alu poteriloru dilei: acela nu se pote afia pe calea naturale a sa.

De almintrelea raspunda la acestea pe consciintia lorucurata — toti acei ce dieu ca natiunea romana nu mai voiesce se ne asculte pe noi cestia, cari necontentitu strigamu: „fide cu veghiare, cu perseverantia, cu credintia in sant'a dreptate, caci avemu o lupta crancena, suntemu amenintati din tote partile, chiar si de acolo de unde dupa firea lucuriloru ar trebui se fimu spriginiti; dar ca de la noi depinde victori'a causei nostre, — noi insine ni potemu asecuratiune vietia si prosperarea, si mai vertosu noi potemu a ni accelera morte eterna!“

Raspunda acei intiepti ai natiunei, — precum se credu a fi, — deca e adeveratu aceea ca „natiunea romana s'a oboisitu de lupetele continue cari i-au secatu poterile si au deservat'o cu deplinatate,“ — si prin urmare, ca — natiunea vreu se aiba „pace si odihna“, — se puna mana pe inim'a lor romana deca o mai au, si se marturiscesca pe consciintia loru ca natiunea romana intr'adeveru e atatu de slabita si deservata, catu o tulbura chiar provocari si imbarbatari pentru desceptare si lupta de vietia, — ca ea voiesce se dorma pentru ca se-si recreedie poterile, de e cu potintia, seu — se adorma pentru totdeun'a, deca acesta i va fi sorte, — si deca am audi o asemene declaratiune desperata, am lasa-o in pace, se dorma — seu se adorma.

Da, am lasa pe bieta natiune ca se dorma si se adorma, — — si noi am cautat „noroculu“ nostru, caci numai pe norocu ne mai potemu hasa in asemene casu, ni-am cau-

ta noroculu in alte partii, pre la utile strainiloru, pe sub ferestile celoru ce banchetedia de bucuria caei — natiunea romana e pe morte. —

Dar nu, — noi nici o data nu ne-am despartit de natiune, de sinulu mamei nostre, pentru ca se cersimu favoruri de la neamicii nostri, — noi am fi cu dens'a pana la ultim'a ei respiratiune, — am ascultat tote palpitatiunile ei, — si candu am vedea ca o coalescesce „sommulu adencu“, — i-am striga din tote poterile cu poetulu: „Descapta-te din sommulu celu de morte!“

Ei, dar se nu ne inforamu asia tare, se nu strigamu cu vocea desperatiunei ca s'a finitu cu natiunea romana; — de orece acesta, dupa opiniunea nostra, e inca plina de vietia, si vreu se traiesca inca, — dar nu din gratia altora, din bun'a vointia a domniloru de la putere — usque ad beneplacitum eorum, — ci vreu se si asecuru o adeverata vietia, vietia natiunale, vietia cu onore — prin propriiele sale forte, — caci asiaceva nu se pote dobandi prin gratia, — asemene lucruri — nu se dau de pomena!

Mai avemu inea o intrebare se adresamu domniloru respectivi, cari mai alesu de unu timpu in cocia, meru nitotu toca la urechia ca, natiunea romana nu mai vreu se scie de „politica pasivitatii,“ (care a adusa — dupa cum ni-o spunu domniloru — la sorte deplorabile de astadi, — ci e resoluta a pasi de aci in colo „pe terenulu activitatii,“ adeca a se inchina vointiei celoru de la putere, cari conducu adi destinatuniile poporaloru — pe unu timpu nedeterminatu, caci nime nu scie, ce va aduce diu'a de manne; — am iretoa pe acesti intiepti barbati de statutu ca: cine e caus'a decadintei nostre natiunale? — cine a adusa pe natiunea romana la sorte deplorabile de astadi? — cui avemu de a multiam ca ne-a molipsitu strainismulu pana intr'atata, incatu nu mai suntemu in stare se mai sustienemu nici macar speranti'a pentru noi insine? — si in fine, care este caus'a principale de am seracitu atatu de grozavu materialmente si moralmente?

Respundet-ne la tote acestea fora nici o siovaire, — fora nici o siela ca ve vor audi omnipotentii dilei, se ni vorbiti franca si dreptu, fora nici cata mistificare si rabulistica, se ni vorbiti ca si candu ati sta naintea lui Ddieu si ati fi liberi de ori ce impressiune seu presiune, — si noi vomu admira talentulu domniloru vostre, deca ni veti potea demonstra ca la tote acestea caus'a principale — este politica nostra natiunale, cea gresita, fiindu ca suntemu opositiunali si nu ne supunemu de buna voia neamiciloru nostri, — politica pasivitatii, care astapta din partea contrariiloru unu terenu onorabilu pentru ca se potemu pacta cu onore, ca natiune facia de natiune, ca factori egalu indreptatiti, er nu ca heloti supunendu-ne suprematiei neratiunabile dominante.

Dar ce se mai asteptamu unu respunsu sinceru, din inima, candu nu sunteti instare nici macar o iota se pronunciatu cu tamoiu, de ore ce la momentu trebuie se vi se iulescedie gur'a, si — se vi ascundeti rusinea cu sofisme.

Intr'adeveru, trebuie se fia cineva forte naivu si scurtu la vedere, seu cu totulu datu reului si fora de consciintia, fora rusine chiar, pentru ca se pote esi la lumin'a lumii, spre a striga in gur'a mare, ca natiunea romana e atatu de ticalosa, atatu de fora judecata si vertute, ca mai bucorosu asculta de cei ce se sillesc a o molcomi cu promisiuni desierte si a o admira, — de catu de acei ce necontentitu o indemna se nu-si parascesca credintia sa, viitorulu seu, pentru cine scie ce favoruri efemere.

Dar noi inea am fi pre naivi, deca am pote crede unu momentu macar, ca acesti domni ar pote ave intentiuni sincere facia cu natiunea, — de ore ce de comunu se scie, ca densii ieu numele natiunei in desiertu, — si numai se foloscescu de ea, pentru de a face treburi personali, a se inaltea pe cont'a natiunei, — si de aceea acesti domni de regula —

fericirea națiunii o mesura după starea lor proprie personale, — căci îndată ce și-au ajuns scopul, pentru care s'au luptat cu energie, îndată ce și-au ascurat un prestigiu personal, care totu deodată li imple și punga, numai de câtu îi audim trîmbitiindu în tôte partile că — *acuma națiunea e pe deplin fericita!*

Astfelii standu lucrurile, astfelii cugându noi celu putienu, după cea mai curată conștiința a noastră nu putem face, de câtu a urma cu tóta seriozitatea și barbatia pe calea noastră de paza acuma; și onoratulu și luminațulu nostru publicu celu mare — lasăm sè judece și sè aléga între noi și între cei de alta parte.

Lupt'a și program'a cehiloru,

(v.) de la 1860 și până astadi, până la caderea lui *Hohenwart*, a fostu inaugurate și s'au urmatu totu pe bas'a dreptulu lor istoricu. Pe această basa celelalte națiuni asuprite, nu tôte, ba cele mai putienu puteau sè oupe terenu și sè lupte cu ei împreună.

De aci a nume trebuie splicatu că noi romanii până acuma nu ne-am aflatu în solidaritate, celu putienu nu în deplină și formale solidaritate cu — *federalistii*.

Dejá la respingerea planulu de complanare alu cehiloru, unele organe și unele persoane conducătoare ale lor au anunțiatu că — de aci în colia *bas'a istoricu nu mai ajunge și nici nu se va mai sustiené, ci se va ocupá terenulu politicele națiunale*.

Acésta este terenulu nostru, este bas'a și program'a nostra, de la 1849; aci deci ne vomu intalni, și de pre această basa — totu ataculu, totu pasulu înainte, celu face un'a sèu alt'a parte confederata prin imprăgiurari și principia, va face, trebuie sè faca sorvitiu tuturor celorlalte părți.

Armele sèu argumentele cehiloru, scôse pân' aci din magazinulu lor istoricu, nòs maniloru, în alu lor propriu întiolesu luate, nu ni faceau nici unu folosu, din contra ni stricau; argumentele luate din drepturile fundamentale, inalienabile ale ómeniloru și poporiloru, folosescu — desarmandu și respingendu pre tiranii dreptulu istoricu — tuturoru popórorulu apesate.

Ca de essemplu citamu buna óra din *"Nar. Listy"*, urmatori'a sentinția: „*Natiunea cehica și ori care alt'a are dreptulu naturale inascutu, d'a se apeará ea insasi. Astadi candu voi (nemió magiarii) ni-ati dechiaratu rebelulu la mórte și viétia, voi n'aveți dreptu a întrebá, că cu ce felii de mediloce ne vomu apeará noi contra talhariloru nostri.*“

Ce cuprinde această sentinția cehica?

Nemicu de câtu indegetarea unu dreptu naturale, ce compete, — nu numai compete, ci chiar isbucnesce din firea fie-carui omu și poporulu cu conștiința de sine, *dreptulu d'a se apeará cu ori ce posibili mediloce contra atacatoriloru viétii și demnitatii sale*.

Acésta arma deci, ori de câte ori se aplica, macar de care parte ar fi ea folosita, lovesce și pentru noi. —

Si această aparițiune este o impunetória semnatura a timpulu, a sup'ra careia atragemu tóta atențiunea publiculu nostru. —

Diet'a Ungariei.

Siedinti'a casei represent. din 17 nov.

Astadi a vorbitu pentru antaia data contele Petru Pejacevics, ministrulu Croatiei și alu Slavoniei, în parlamentulu unghurescu, respundendu la interpelatiunea lui Irányi în causa amenarii de repetite ori a Dietei Croatiei. — La începutulu siedintiei L. Szögyényi presenta reportulu comisiuniei petitiunarie, în care se propune: Petitiunea orasiului Pesta în causa proiectulu de lege pentru industria sè se tiparésca, sè se imparta între ablegati și la desbatere proiectulu concerninte sè se ié în consideratiune. — Se primesce. După această se scóla ministrulu Croatiei și dice: „*On. casa!* Inca în 15 sept. dlu ablegatu D. Irányi m'a interplatu în causa amenarii Dietei croate. Desi tînu că — această cestiune ca un'a puru croata, nu apartiene competinției acestei Camere, totusi voiu raspunde la întrebarea dlu ablegatu cumca — da, escelenti'a sa banulu Croatiei inca-si are partea sa la amenarea Dietei. Doptulu d'a amoná Diet'a este unu dreptu nedisputabile alu coronei, de câte ori afla ea această de bine; de alta parte insa mersulu deliberariloru comune nu s'a împedecat de telu prin această amenare, mandatulu ablegatiloru Dietei croate durandu până candu Diet'a a alesu altii noi.”

— *Respundendu aceste luminatulu conte, protestédia contra interpelării în afaceri puru croatice, cari nu se potu desbate în Camer'a Ungariei.*

Sé întielege că interplatentele Irányi n'a potutu sè fia multiamitu cu responsulu ministrulu fora portfoiu, dar partid'a guvernulu, loiala cum este ea, se multiamesc cu tôte enunciatíunele oraculu de la — Pesta, și deci responsulu se ié spre sciintia. —

Urma spre desbatere legea colonistiloru. §-ulu 6 în privinti'a modululu de rescumperare, precum și §. 12—15, cari stau în striusa legatura cu puntulu acest'a, se avisédia comisiuniei financiarie spre nòua desbatere și formulare; cele lalte puncte se primescu fora modificari essentiali. — În siedinti'a de manoi se va

desbate proiectulu de lege în privinti'a industriei.

Siedinti'a casei reprezentantiloru din 18 nov.

Se deschide la 10 óre. După cetirea și autenticarea protocolulu siedintiei precedente, referintele comisiuniei petitiunarie M. Ürdényi presenta list'a 48 a petitiunelor deliberate de comisiunne. Se va tipari și pune la ordinea dilei. — Referintele comisiuniei economice P. Térey substerne bugetulu casei pre lun'a lui novembre. —

Se trece apoi la ordinea dilei, carea este proiectulu de lege în privinti'a industriei. — Referintele comisiuniei da 15 A. Érkövy vorbesce cu aventu despre valórea lucrulu; în timpul nostru — dice densulu — alu carui proverbiiu este „*timpulu e banu,*“ nu este mai frumósa litera de nobilitate decâtu — morulu; — această eliberare insa se face aci numai prin introducerea libertatii industriale. Referintele aréta principale ce le-a aplicatu comisiunne de 15 în proiectulu de lege. Libertatea absoluta în lucru; regularea relatiuniloru între lucratori și datatorii de lucru pre bas'a dreptatii și ecitatii; organizarea liberala a autoritatii pentru industria; separarea dispuștiuniloru în privinti'a lucratoriloru din fabrice și a manufacturiloru, — acestea sunt liniamentele principale, pre cari e basatu proiectulu de lege; ilu recomanda casei spre primire în testulu comisiuniei de 15.

I. Rannicher vorbesce într'o introducere generala despre insemnatatea culturai poporulu pentru conservarea natiunalitatii, pentru essistinti'a și viitorulu statulu; în Ungaria domnescu în această privinti'a cele mai triste relatiuni, diumetate din locitorii tieriei nesciindu scrie și ceti. Corigendu aceste relatiuni, se adeveresce cuvintulu lui Szechenyi: „*Ungaria n'a fostu, ci va fi.*“ Totu acestu mare barbatu a diu: „*Nu e destulu, a face la legi, acestea trebuie sè fia iubite și respectate de popor!*“ (SUBLIM!) Legea de natiunalitate insa póte óre s'o iubéca și stime poporulu romanu, candu ea i denéga essistinti'a nainte lumei, ilu decreta de moru, — numai națiunea magiara recunoscendu-se de natiune politica?! — Uniunea Ardealulu, acestui stramosiescu pamentu alu romaniloru și pe care si astadi maiortatea absoluta a locitoriloru este romana — această uniune creata în contra vointiei întregi poporatiunii romane, póte fi ea respectata și recunoscutu de lege constitutiunala?! Vedeti, magiariiloru, carei patriotii sunteti, voi vedeti, cum uitati și despectati sentințiele sante ale celor mai mari și mai întiepti patrioti ai vostri! El-kareault nép — vi-a diu poetulu. Intr'adeveru!

Report.) — Rannicher face apoi istori'a libertatii industriale în Anglia, Francia, Belgia, Prussia, Hollandia și Suidiera, trecendu apoi la istori'a legelativei în Ungaria, — în fine recomanda proiectulu de lege spre primire de bas'a a desbaterii specialii, pentru că e basatu pe principiulu libertatii industriale. Cas'a primesce proiectulu de lege în testulu comisiuniei de 15 și procede la desbaterea speciala, în care se delibera în siedinti'a de astadi 10 §§. ceia lalti se vor desbate în siedinti'a de poimane, redicandu-se cea de astadi la 1½ óra. —

Lugosiu, in 2/14 noemvre.

(Cum cugetamu noi pre aici despre referintiele nostre cu magiarii) Noi romanii mai nainte sè ne întrebamu déca este în noi potere de viétia și voint'a de a fi; de a fi noi ai nostri, pentru noi; scopu propriu ér nu unéla strainiloru??

Déca avemu atari poteri, acelea trebuie desvoltate și essercitate atátu în activitate, câtu ai în passivitate.

Déca vremu activitate, e de lipsa, ca poporulu romanu sè fia recunoscutu de faptere în Ungaria, sèu celu putienu sè fia chlamatu la dieta pre temeulu unei legi electorali — juste, umane, ecuitabili, cum ne-am dedatu a dice.

Cea mai mare încredere a poporulu romanu a fostu în Ardeleni cunoscendu pusițiunea lor — topografica, etnografica și politica; insa ei se amagira cumplitu, candu intrara în diet'a Ungariei printr'o lege de alegere, de câtu carea mai afarisita n'a vadiutu lumea, și acia cari siedoia în dieta, și după actulu încoronării, vor raspunde o data insainte națiunii.

Aci e pecatulu magiariulu și aci e smint'a nu a romanulu, ci a unor'a din romani; și pana ce acestu peccatu nu se va sterge, romanulu împinsu de pe terenulu dreptulu, în cadrulu constitutiunii magiare n'are potinti'a d'a se luptá pentru dreptulu seu.

Cáci ce terenulu de dreptu are romanulu în Transilvania, candu în orasia, pe unde sunt magiarii sèu sasii în maiortate, 3,700 de suflete alegu unu deputatu, și în comitate unde sunt romanii în maiortate, 50,000—100,000 de suflete alegu unu deputatu.

Pana ce guvernulu Ungariei sustiene astfelii de lege în Transilvania, aréta ca și cu pumnulu, că romanulu nu vré sè-i dee drepturi, ci sè-lu batjóurésca; și aréta, că cu romanulu nu vré sè se impacé.

Standu lucrulu asiá, poporulu n'are prospectu de impacatiune și în urmare n'are detorinti'a, ba nici posibilitatea de activitate politica facia de magiari; activitate sa deci nu-i remane de câtu sè o întrebunțieze în alte directiuni pentru sustinerea sa.

FOISIÓRA.

Intru memori'a lui EMANUILU LOGOTHETI.

(† în 1. noemvre 1871.)

Abiá a fostu ascunsu pamentulu Bucovinei în sindlu seu viétia unu june plinu de speantie (Dr. Georgiu Vasílcu, fratelul vredniculu capitanu actualu alu tieriei), și nesatiós'a mórte vine sè socore o nòua victima din sindlu celoru mai bravi și mai talentati tineri, a sup'ra carnia priviá cu mandria atátu parinti'i și numerósele sale rudenie, câtu și cu totu dreptulu intréga tíera; par'cá s'a conjuratú si tiranulu Orculu spre a ne împedéca în desvoltarea natiunala și a ni îngreuia revindicarea pusițiunii ce ni se cuvine în vechi'a nostra patria, — tocmai unde avemu atáta lipsa de barbati luminate în genere, și în specialu de ómeni cu caracteru și devotati patriei și binelii poporulu! Cátu de mare perdere este mórtea acestui june pentru causa bucovinena, o potu pretiui pe deplinu numai cei ce i-au cunoscutu mai de aprópe spiritulu, intentionile și nișuintiele inimei și a vointiei sale rezolute. Fia-mi deci iertatu de a-mi implini, în numele celorlalti amici ai sei, o detorintia mica și ultima de amicu și compatriotu, aducendu aici putienu cuvinte întrn amintirea lui. —

Emanuilu Logotheti, uniculu și ultimulu fíiu alu familiei contesci romane de acestu nume, fíu nascutu în Sirentii-de-diosu, în Bucovina, la anul 1848. Prim'a crescere o prinu de la instructorii straini, după cum era datin'a în Bucovina; totusi conducerea întielepta a mei sale, unei fiice demne din famili'a Co-

stinesciloru, restranse tôte influințiele și încercările instructoriloru sei, și mai tardu ale profesoriloru gimnasiali, de a-lu instrainá de natiunea sa. Studiulu gimnasiale le facu în gimnaziulu din Cernauti, distingendu-se în anii din urma prin traducerea în romanesce a unor pieșe teatrale și prin compunerea mai multoru disertatiuni istorice și filosofice, cari insa nu le dede la lumina. De asemenea dedu elu primululu impulsu spre formarea unei societáti de lectura a stud. rom. gimn. Cernautieni și contribui forte multu la infiintarea ei.

Dupa absolvirea cu succesu escelinte a studiiloru gimnasiale, în 1869 intrá la facultatea juridica din Viena, dedicandu-se sciintiei cu cea mai mare serguintia. Cu tôte acestea nu uitá de detorintiele sale natiunale, căci natiunea si-o iubiá mai pre susu de tôte. Astfelii fíu unulu din motorii principali la unirea celoru dóue societáti romane ce essistea la venirea lui în Viena; astfelii fíu unulu din cei trei concupetori ai ideii serbarii din Putna si lucratoriulu celu mai exactu și mai sinceru întrn realisarea ei. Nopti întregé petrecea lucrandu cu cátiiva amici ai sei din comitetulu centralu alu anulu antaiu; prin staruinti'a lui incursera în fondulu serbarii 3000 fl. întreprindendu a nume o caletoria în Bucovina; ca presiedintele primei delegatiuni desvoltá o activitate și o abnegatiune admirabila.

Mai departe fíu elu unulu din cei putieni studinti romani, cari proiectara și efectura o aliantia între stud. romani și slavii din Viena în contra arogantiei și egemoniei studintiloru germano-magiari, care aliantia a adusu dejá si aduce cele mai frumóse fructe în tôte afacerile comune ale studintiloru academici de aici.

Insa si în afacerile speciale bucovinene a

lucratu junele *Logotheti* cu același zelu și barbatia esemplara. La universitatea din Viena se afla peste 100 stud. bucovineni, din cari aprópe de diumetate romani. Anulu trecutú erá sè se infiintodie sub auspicie ultra-germane o societate academ. bucovinena, o mica Bucovina în întiolesu strainu. O parte din studinti romani erau aprópe sè se alunece în taber'a nous, carea si-a fostu pusă ca devisa cuvintele mascate: Patriotismu, umanitate, cultura. *Emanuilu Logotheti* fíu acela carele sfarimá acelu nou cuib de coruptiune natiunala și lásitate. Neuitate vor remané cuvintele ce le rosti în adunarea studintiloru bucovineni romani, conchiamati de densulu spre acelu scopu: „*Nu vedeti, fratiloru, că cu frașele puse ca devisa în fruntea societáti înfiintande ni-au calóatu strainulu și ni calca în piciora chiar drepturile cele mai sacre? De voiescu patriotismu, invetié istori'a și datinele tieriei, respectandu drepturile ei strabane; de voiescu umanitate, arete-se multiamitori pentru ospitalitatea ce li-am dat'o în casa și la méa'sa nostra; de voiescu cultura, invetié-ni limba, căci altcum nu pricepu eu cultur'a, decâtu ceea ce trece și prinde radecini în popor. Nu prostituati istori'a, legea și limba vóstra predandu-ve scopuriloru strainulu, și nu uitati că aveți detorintie și raspundere insainte patriei și natiunii, carea v'au nascutu și v'au crescutu!*“

Urmarea a fostu formarea unei falange solide a studintiloru rom. bucov. și disolvarea completa a partiei straine, compuse din totu faliulu de elemente eterogene.

Emanuilu Logotheti a fostu unu june de caracterulu celu mai nobilu, cu portările cele mai esemplare și devotatu causei patriei și a natiunii sale în întiolesu celu mai obiectivulu alu cuventulu. Sinceru catre amicii sei, pe cari

nu-i alegea după pusițiunea sociala, dreptu catra contrari, la cari se bucurá de celu mai mare respectu; precauțu, insa resolutu și consecuentu în întreprinderile sale, exactu în implinirea detorintieloru, cu inim'a cea mai buna și mai nobila catre poporulu, carnia și a fostu dedicatu activitatea și viétia sa, modestu și fora pretensiuni, — éta insusitătila, cari ilu taceau distinsu și placutu tuturor'a. În armonia cea mai frumósa cu aceste erá figur'a și faptur'a lui clasica și fínti'a-i simpatica, ce insuffá încredere și farmocu tuturor'a, carii veni au cu densulu în atingero.

Insainte de câteva septemani, după depunerea essamenulu de statu, purescu în patria sanatosu și asociatu de speranțiele și dorințiele cele mai frumóse ale amiciloru sei. Mórtea lui, subita prin tifusu în armarea unei receli, comunicata prin telegrafu, produse nemarginita dorero și intristare în sindlu amiciloru sei, condolentia nefaciaria între contrari. Aceste simțiminte le-au manifestatu și unii și altii prin asiatarea numerósa la servitiulu funebru, ce s'a celebratu la 7 l. c. în biserie'a gr. or. de aici. Amiciloru, ce fura cu densulu în relatiuni intime, li apare repozarea lui ca o rapire si seducere în Elisiu, după cum duce mitulu grecescu de vii pre tóti cei buni, drepti și distinsi.

Fia-i tieren'a usióra și memori'a neuitata!

Viena, in 9 noemvre 1871.

Gabrielu Balcanu.

Rogăm vindecarea reului, cu atât mai vertos, căci cercetarea cafelelor unde am mai poté cefi vr'unu diariu natiunalu, prin *Directoratul gimnasiului* ni este cu totu dreptulu oprita!

Aradu, in 11. noemvre 1871.

Mai multi teneri studinti, iubitori de cultura natiunala.

PROTOCOLULU

siedintiei a XII. extraordinarie, tienuta din partea Directiunii Asociatiunii natiunali pentru cultura poporului romanu din Aradu, in 12 nov. 1871. De facia au fostu direct. sec. Ioane P. Desseanu, ca presiedinte, membrii: Teod. Serbu, Georgiu Dogariu, Jos. Goldisiu si Jos. Popoviciu. Ca notariu a functinat notariulu Ios. Codreanu.

94. Presidiulu propune a se telegrafa dlui Constantinu Radulescu in Lugosiu, intrebandu-lu ca facutu s'au dispusetiunile necesarie referitorie la tienerea adunarei generali pe 22 novemvre a. e. si ore fi-va cu potintia a se tiené atunci adunarea generala?

Decisu: Se primesc si se telegrafa numai de cátu.

95. Perceptorole specificu starea cassei precum urmédia: cu diurnalulu de perceptiune sub positiunile 1-138, adeca pana astadi, a primitu una suma de 1325 fl. 93 cr.

Cu diurnalulu de erogatiuni sub positiunile 1-70 s'au spesatu 2046 fl. 43 cr. Astfelu erogatiunea e mai mare de cátu perceptiunea cu 720 fl. 50 cr. Care subtragendu-se din capitalulu depusu in casa de pastrare in sum'a de 4270 fl. 59 cr remanu bani gat'a 3559 fl. 9 cr. adeca: trei mii cinci sute cincii dieci fl. 9 cr. v. a.; la care reportu se observa, ca erogatiunile s'au urcatu la sum'a espusa mai vertosu prin escontarea stipendialoru, si a altoru restantie insemnate din arulu 1869-1870. -

Decisu: Se ie spre sciintia.

96. Presidiulu subterne unu contu de 69 fr. 30 cr. de la Stefanu Gyulai pentru tipaturile de la 21 aprile pana la 29 octobre 1870.

Decisu: De ore ce din socotile fostulu notariu Petru Petroviciu dtto 31 augustu 1870 insinuate Directiunii sub Nr. 22, 1871 se vede: ca unele positiuni din contulu acest'a dejá ar fi solvite, - asemnarea contulu pretinsu nu se pôte etapui, ci actele referitorie la acésta cauza se estradau esactorelui spre censurare si opiniunare urgenta.

97. Presidiulu propune asemnarea spese-loru faculu Asociatiunii recerute pentru tipaturile provocatiunilor si pentru espeditiunile facute catra membrii Asociatiunii, cari sunt in restantia cu ofertele loru. -

Decisu: Spesele recerute se asemnu la perceptoratu, fiindu fisculu Asociatiunii indetoratu a-si dá ratiociniulu la timpulu seu.

98. Apropiandu so tienerea adunarei generali a Asociatiunii, se semte necesitatea de a se tiené siedintie permanente. -

Decisu: Siedintiele directiunali pana la adunarea generale se vor tiené permanente, - deci siedintia urmatória se delege pe 14 novemvre a. e. dupa amédi la 6 ore, candu se va autenticá si protocolulu acest'a.

Protocolulu presentu cetindu-se in presentia directorelui sec. Joane P. Desseanu si a membrilor: Georgiu Dogariu, Teodoru Serbu, Josifu Popoviciu si Josifu Goldisiu - s'a autenticatu in Aradu, 14 novemvre 1871.

Joane Popoviciu-Desseanu,
directoru secundariu.
Josifu Codreanu, notariu.

Protocolulu

siedintiei a XIII. extraordinarie, tienuta in Aradu in 14 novemvre 1871 din partea Directiunii Asociatiunii rom. pentru cultura poporului romanu, fiindu de facia: directorele sec. Joane Popoviciu-Desseanu, ca presiedinte, apoi membrii: Georgiu Dogariu, Josifu Popoviciu, Teodoru Serbu si Josifu Goldisiu. Notariu: Josifu Codreanu.

99. Cetindu-se telegramulu dtto Lugosiu 12 nov. si scrisorea din 11 novemvre a. e. a dlui advocatu si vice-presiedinte alu adunarei generali Constantinu Radulescu, prin care densulu aduce la conosciintia Directiunii, ca: - fiindu de acést'a rogatu a face pregatirile pentru tienerea adunarei generali a Asociatiunii, din caus'a ocupatiunilor sale multilaterali densulu ne potendu satisfacé acésta insarcinare, a recercatu cerculu de lectura romanu din Lugosiu, ca se primésca a supr'a sa acésta insarcinare, la ce cerculu de lectura s'a si invitoitu, si denumindu-se un'a subcomisiune din comitetulu cercului, pregatirile necesarie mai tóte s'au si facutu. - Dar pre candu preparativile de intimpinarea adunarei generali a Asociatiunii se faceau pentru 22 novemvre, de o data s'a ivitu scirea, ca si noulu supremu comite alu Carasiului toemai in 22 novemvre si va celebrá instalarea in Lugosiu, si astfelu nepotendu-se capeté sal'a comitatului, éra sal'a redouteloru inea fiindu ocupata pentru banchetulu festivitatiei de instalare, si in fine nepotendu-se capeté nici incaperi in ospetarli, cáci acestea vor fi ocupate de intimpinarii comitetului supremu: e cu nepotintia de a se tiené in Lugosiu adunarea generala a Asociatiunii noastre in 22 novemvre a. e. séu urmatóriele dile. -

Decisu: Se ie spre sciintia cu parere de reu. Terminulu de mai susu alu adunarei generali deci se revóca, si presidiulu se insarcinédia a avisá publiculu despre acést'a prin telegramu adresatu catra foia „Albina“ si pana candu se va publicá decisulu presinte. Si fiindu ca in urmarea acestor'a permanentia siedintieloru directiunali a devenitu de prisosu, dispusetiunea facuta prin decisulu de sub nrulu protocolulu 98 - se sistéza.;

Cu acést'a protocolulu cetindu-se, s'a autenticatu si subscrisu.

Joane Popoviciu-Desseanu m. p.
directoru secund.

Josifu Codreanu m. p. notariu.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scól'a romana gr. or. din comun'a bisericésca San-Mihaiulu-romanu, se deschide concursu pana in 20 novemvre a. e. v. Cu acestu postu sunt impreunate urmatóriele emoluminte: 100 fl. v. a.; 30 meti de grâu; 2 jugeru de pamentu aratoriu; 4 orgii de lemne; 1/3 jugeru de via, si cortelu liberu cu diumetate gradina.

Cei ce voiescu a ocupá acestu postu, au a-si tramite recursorile loru subsemnatulu Comitetu - prin subscrisul inspector de scóle cercualu, avendu a le provedé cu documintele necesarie. Cei ce au studiatu clase gimnasiali séu 3 reali vor fi preferiti.

NB. Toti acei dni recurenti cari voiescu a ocupá acestu postu, au a se presentá in vre-o domineca séu serbatóre la biserica, pentru ca se-si cunósca poporulu.

San-Mihaiulu-rom. 3 nov. 1871.

Comitetulu parochialu
in contielegere cu
Dr. Paulu Vasiciu

inspectore cercuale de scóle. 1-3

Concursu.

Pentru postulu de protopresbiteru gr. or. in Jenopolea (B. Ineu), cu care este impreunatu venitulu unei parochie din B. Ineu, precum: una sesiune de pamentu, 100 fl. in tipu de biru, si stolele, precum si venitele indatinate din protopresbiteratu, - prin acést'a se escrie concursu, aveadu recurentii a-si aterne recursele loru subscrisului presiedinte la Buteni - pana in 28 noemvre a. e. st. v. si indistrandu-le cu documintele recerute pentru atare postu. Cei ce vor produce testimoniulu de maturitate séu de alta cualificatiune mai inalta, se vor luá in deosebita consideratiune. Terminulu de alegere se pune pe 2 decemvre a. e. st. v. in B. Sebesiu.

Datu in siedintia comitetulu protopresbiteralu in B. Sebesiu, in 4/16 noemvre 1871.

Constantinu Gurbanu m. p.
presiedinte, adm. protopr. Paulu Pugná m. p.
notariu. 1-3

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante din comun'a Slagna, protopresb. Caransebesiului, se escrie concursu cu terminu de 20 de dile de la prim'a publicare. Dotatiunea se cuprinde din venitulu stolariu si birulu parochialu de la 50 de case, una sesiune parochiala impartita in 24 parcele, cortelu liberu cu gradina de legumi. Doritorii de a ocupá acésta parochia se-si adreseze recursele catra Comitetul parochialu prin protopresbiteratu, provediendu-le cu atestatele recerute de Statutul organicu.

Slagna, in 5 novemvre 1871.

Comitetulu parochialu

in contielegere cu

dlu protopresb. tract. 1-3

Concursu

Pentru ocuparea postulu de cantorn la biseric'a catedrale gr. or. din Caransebesiu se escrie concursu cu terminu de 20 de dile de la prim'a publicare. Dotatiunea se cuprinde din 200 fl. v. a. salariu anualu, din venitulu indatinatu de la ingropatiuni si de la amblarea cu icón'a, cu vilemulu si cu stéu'a la naserea Domnului, precum si de la nunti. Doritorii de a ocupá acestu postu, se-si adreseze recursele catra Comitetul parochialu, provediendu-le cu atestatele de cualificatiune, a nume cu celu de la protopresbiteru in intielesulu §-lui 23, punct. 12 din Statutul organicu.

Caransebesiu, in 29 octobre 1871.

Comitetulu parochialu,

in contielegere cu

dlu protopresbiteru localu. 1-3

Concursu

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scól'a confesiunala gr. or. din comun'a Ligetu, cottiu Temisiului, protopresbiteratu Ciacovei. Emolumintele sunt: 80 fl. v. a., 40 chible de grâu, 80 lb. de clisa, 50 lb. de sare, 12 lb. de lumini, 4 jugeru de pamentu, 3 stangeni de lemne pentru invetiatoriu si 3 stangeni pentru incalditul scólei, si gradina de legume. Aspirantii au a-si tramite recursele Comitetului, provediute cu tóte documintele necesarie, pana in 26 noemvre c. v. 1871.

Ligetiu, 1. noemvre 1871.

Comitetulu parochialu. 1-3

Concursu

Se deschide prin acést'a pentru parochia vacante din Poieniu, protopresbiteratu gr. or.

alu Fagetului, pana la 30 novemvre a. e. Emolumintele sunt: 32 jugeru de pamentu, 1/2 jugeru intravilanu, de la 99 de case birulu si stol'a indatinata.

Doritorii de a competi la acésta parochia, au pana la prefiptulu terminu recursele loru, instruate in sensulu Statutului organicu si adresate Comitetului parochialu, a le subterne dlui protopopu Atanasiu Joanovicu in Fagetu.

Poieniu, 1. noemvre 1871,

In contielegere cu dlui protopopu,
2-3 Comitetululu parochialu.

Concursu

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scól'a elementara gr. or. romana din suburbiulu Timisiórei Fabricu, se escrie concursu pana in 20 noemvre a. e. v. a. c. 1871.

Emolumintele sunt: salariu anuale in bani 420 fl. v. a. 6 orgii de lemne si cuartiru iberu; afora de acést'a 14 fl. v. a. anualu dinl fundatiunea Predovicu.

Doritorii de a fi alesi sunt avisati, pre langa site recerintie prescriesde „Statutul org.“, a produce testimoniulu de patru clase gimnasiale séu trei reale, si testimoniulu despre depunerea essamenului de cualificatiune.

Recursurile astfelu instruite si adresate Comitetului parochialu, sunt a-se trimite dlui inspec. cerc. Dr. Pavelu Vasiciu in Temisior'a, pana la diu'a susu atinsa.

Temisior'a, in 10 noemvre 1871.

Comitetulu parochialu.

in contielegere cu

Dr. Pavelu Vasiciu,

inspectoru cercualu de scóle. 2-3

Concursu.

Pentru ocupare statiunei invetiatorescu la scól'a rom. gr. or. confesiunala din comun'a Petrosá, protopopiatulu Fagetului, se esorie concursu para la 30 noemvre 1872 st. v.

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt: 63 fl. in bani gat'a; 10 meti de grâu; 20 meti de cucurudiu; 75 lb. de sare; 100 lb. de clisa; 12 lb. de lumini; 8 orgii de lemne si cortelu liberu, cu gradina de 1/2 jugeru. - Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati a-si tramite recursele loru - adresate Comitetului parochialu - de a dreptulu dlui protop. Atanasiu Joanovicu in Fagetu.

Petrosá, 1. noemvre 1871.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu dlui protopopu.

Concursu:

De ore ce pentru ocuparea postulu invetiatorescu de la scól'a confesiunala gr. or. din comun'a Utvinu, la primululu concursu numai duoi au supplicatu, si dintre acestia nici unulu nu s'a infaciisatu in comuna, comitetulu parochialu marindu salariulu, deschide concursu nou pana in 12 dec. a. e. st. v.

Léfa anuale este: 105 fl.; 40 meti de grâu, 100 lb de lardu, 100 lb de sare, 15 lb. de luminári, 4 lantia de aratura, cu 1 lantiu intravilanu, si 9 orgii de lemne, din cari este a se incaldí al scól'a.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au se-si tramite recursele catra subsemnatulu Comitetu parochialu séu de a dreptulu la dlui inspectore cerc. de scóle in Timisióra, alaturandu documinte, ca au absolvatu preparandí'a cu succesu bunu, si ca au depusu essamenulu de cualificatiune; si sunt potíiti toti aceia cari vor avé voia de a primi acestu postu, a se infaciisá in vr'o domineca séu serbatóre la biserica ca se fia cunoscuti poporulu.

Utvinu, 1. nov. 1871.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu:

Dr. Pav. Vasiciu m. p.
inspect. cerc. de scóle. 2-3

„ALBINA“

Institutu de creditu si de economii.

Terminulu pentru subscriptiunea de actiuni la Institutulu de creditu si de economii „Albina,“ se prolungeste prin acést'a pana in 30 novemvre cal. nou a. e. cu acelu adausu, ca alta prolungire nu va mai urmá la nici o intemplare.

Conditiiunile remanu cele cunoscuté.

SIBIU, 15 octobre 1871.

Comitetulu fundatoriu.